

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Sodalitatis B. Mariae Virginis. siue Exercitium Spirituale Christianae Pietatis

Véron, François

Coloniae Agrippinae, 1505 [i. e. 1605]

Pars Prima. Bulla sanctiſ. D. N. Gregorij 13. Erectionis primæ Congreg.
Romanæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46577)

CAPVT I.
INSTITVTIO
SODALITATIS, LE-
GES, INDVLGENTIAE,
Orationes dicendę in congre-
gationibus, &c.

PARS PRIMA.

ERECTIO PRIMA-
RIAE CONGREGATIO-
NIS IN ECCLESIA ANNUN-
ciatę beatissimę Virginis Marię Collegij
Romani Societatis IESV, cum Indulgen-
gentijs, & cum facultate aggregandi
quasvis alias congregationes si-
miles pro Generali Prę-
posito.

GREGORIUS EPISCOPVS,
*seruus seruorum Dei, ad perpe-
tuam rei memoriam.*

OMNIPOTENTIS DEI SAL-
uatoris nostri, qui ex pietatis sue su-
perabundantia, fidelium mentibus
A cale-

cælestis inspirationis gratiam, & deuotionis ardorem, ad Diuinæ Maiestatis obsequia, & piorum operum exercitia salubriter peragenda, continuò infundit, exemplo adducti, in eam pastoralis officij curâ cogitationemq; sedulo incumbimus, per quam ipsorum fidelium fructuosis huiusmodi operibus, & exercitijs vacantium, religio, & deuotio continuum suscipiat incrementum: iisque votiuâ salus proueniat

1 Primordia Congregationis studiorum.

animarum. 1 Alias siquidem per nos accepto, quod plerique probi & pij adolescentes bonarum literarum studijs in Collegio nostro Societatis I E S V de Vrbe insistentes, singulari erga beatissimam Mariam Virginem Dei genitricem affectu ducti, ac etiam Lectorum, & Magistrorum suorum spiritualibus cohortationibus ad id accensi, Ecclesiam Annunciationis eiusdem beatæ Mariæ in corpore ædificiorum dicti Collegij consistentem, certis statutis diebus, & horis frequentare, & cum eximia deuotionis sinceritate, cordisque contritione conscientiam suam per Confessionis, & sanctissimæ Eucharistiæ ministeriū expurgare, ac Diuinis officijs, colloquijs, & exhortationibus spiritualibus, alijsque pijs & salutaribus operibus vacare soliti erant, 2 factoq; inde ad illorum exemplum maiore aliorum concursu, mutuis studijs

2 Aliorum concursus.

se

se inuicem confociauerant. Nos, vt pium
hoc institutum per amplius coalesceret,
ijsdem & alijs Christi fidelibus huiusmodi
spiritualibus operibus, & exercitijs pro tē-
pore addictis, nonnullas Indulgentias, &
peccatorum suorum remissiones concef-
simus; prout in nostris inde confectis lit-
teris plenius continetur. Cū autem sicut
exhibita nobis nuper pro parte Dilecti Fi-
lij Præpositi Generalis dictæ Societatis pe-
titio cōtinebat, in diuersis Mūdi partibus,
& præsertim insignioribus Europæ ciuita-
tibus, eiusdem Societatis collegia ad iuuē-
tutem bonis moribus & virtutibus ornan-
dam, ac vera pietate, sacraque doctrina im-
buendam propagare, illorumque externi
scholares ibidem studiorum causa conflu-
entes, optima deuotionis, & piorum ope-
rum huiusmodi exercitia feruenti studio
imitari; & exinde multiplices fructus ad
Dei solius gloriam, ipsiusque Diuini Nomi-
nis cultum, ac beatæ Mariæ virginis hono-
rem, necnon publicam salutem & spiritua-
lem consolationem prouenire cœperint,
& operæpretium sit, vt quemadmodum
piarum, & fructuosarum exercitationum
huiusmodi institutum à Scholaribus dicti
Collegij de Vrbe, quod nostris auspicijs, &
impensis magnifico ædificiorum, & stru-
cturarum opere, à fundamētis innouatur,

& exstruitur, primordium suum in dicta Ecclesia Annunciationis beatæ Mariæ habuit; ita quoque inibi eorundem Scholarium primaria Congregatio, seu primariū Sodalitium, sub titulo eiusdem Annunciationis beatæ Mariæ ad laudabile eorum in pijs operibus, & officijs huiusmodi studiū, nostris beneficijs, & Indulgentiarum præmijs conseruandum ac augendum, stabilatur, & instituatur; pro parte ipsius Præpositi nobis fuit humiliter supplicatum, vt præmissis annuere, & desuper oportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur religiosum ipsorum Scholarium, & in his spiritualibus exercitijs studium piæ voluntatis affectu prosequi volentes, ipsumque Præpositum à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à Iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harū serie absoluentes, & absolutum fore censentes; Necnon literarum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati in eadem Ecclesia vnam seu vnum externorum Scholarium dicti Collegij nostri, ac etiam aliorum Christi fidelium Societati

cietati prædictæ deuotorum primariam 3 3 *Primaria*
 Congregationem seu primarium Sodali- *institutiōis*
 tium sub titulo Annunciationis B. Mariæ *cōgregatiōis.*
 huiusmodi, quæ seu quod per prædictum
 & pro tempore existentem Præpositum
 Generalem dictæ Societatis, seu illo defun-
 cto donec alius ad officium Præpositi Ge-
 neralis huiusmodi Canonicè assumatur,
 per Vicarium etiam Generalem eiusdem
 Societatis dirigi debeat, Apostolica aucto-
 ritate tenore præsentium perpetuò, sine
 tamen ipsius Societatis præiudicio erigi-
 mus & instituimus. Vt autem primaria Cō-
 gregatio, seu primarium Sodalitium hu-
 iusmodi per gratiarum & munerum cœle-
 stium largitionem, deuotionis, ac pietatis
 iugiter proficiat incrementis, de Omnipoten-
 tis Dei Misericordia, ac Beatorum Pe-
 tri & Pauli Apostolorum eius auctoritate
 confisi omnibus, & singulis Christi fide-
 libus verè pœnitentibus & confessis, 4 qui
 deinceps in Sodales eiusdem primariæ *4 Indulgentia plenaria*
 Congregationis, seu primarij Sodalitij re- *pro sodalib⁹*
 cipientur; tam die receptionis eorum, si *in ingressu.*
 sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum *in mor-*
 in prædicta Ecclesia, aut vbicunque po- *tis articulo*
 tuerint, eo die sumpserint, quàm in mor-
 tis articulo, nec non ipsis, ac omnibus &
 singulis alijs vtriusque sexus Christi fide-
 libus etiam verè pœnitentibus & confessis,

5 Plenaria sacraque Communionem refectis, & qui Ec-
pro omnib⁹ clesiam prædictam die Festiuitatis eius-
in die An- dem Annunciationis beatæ Mariæ à pri-
nunciatiōis mis Vesperis vsque ad occasum Solis ipsi-
 us festiuitatis deuotè visitauerint, & inibi
 pro Reipubl. Christianæ conseruatione &
 augmento, Hæresum extirpatione, Prin-
 cipumque Christianorum mutua & Vni-
 uersali pace, ac nostra, & pro tempore ex-
 istentis Romani Pontificis prosperitate,
 vel alias preces, prout unicuique suggeret

6 Plenaria deuotio, ad Deum deuotè effuderint. **6 In-**
pro Sodali- super iisdem sodalibus similiter verè pœ-
bus quin- nitentibus, & confessis, qui in Natiuitatis
quies in an- & Ascensionis, Domini nostri Iesu Chri-
no. sti, ac Annunciationis, Assumptionis, &
 Conceptionis: Necnon Natiuitatis beatæ
 Mariæ Virginis Festis diebus prædictum

7 Indulgen- sanctissimum Sacramentum, ibidem vel
tia vnus alibi acceperint, plenariam omnium pec-
anni toties catorum suorum indulgentiam & remis-
quoties sionem Apostolica auctoritate, & tenore
pro Sodali- præsentium misericorditer in Domino
bus, qui cor- concedimus, & elargimur; ipsisque Soda-
pore defun- libus, **7** qui de eorum numero existen-
torū asso- tium, vel aliorum Christi fidelium defun-
ciauerint. ctorum corpora ad sepulturam Ecclesia-
 sticam associauerint, aut infirmi, vel im-

8 Vel si im- pediti, audito signo campanæ, genu flexi,
pediti pro si per **8** infirmitatem licebit orationem
 Domi-

Dominicam, & salutationem Angelicam *eis aut pro*
pro salute animæ defuncti, vel corporis infirmis o-
infirmi, recitauerint; necnon qui 9 Con- *rauerint.*
gregationibus tam publicis, quàm præsen 9 Congre-
tiatis, ac Diuinis officijs, spiritualibusque gationibus.
ro colloquijs, 11 exhortationibus, & alijs 10 Diuinis
pijs officijs etiam in Sodalis, seu aliorum officijs.
Christi fidelium defunctorum suffragium 11 Exhorta
per primariam Congregationem, seu pri- tionibus in
marium Sodalitium ordinandis, & ab ip- terfuerint.
so Præposito seu Vicario Generali appro- 12 Missæ sa
bandis: quique diebus feriatis 12 Missæ sa- crificio die-
crificio interfuerint, aut Vespertino tem- bus feriatis
pore antequam cubent, 13 Conscientiam 13 Conscien
suam diligenter examinauerint, seu pau- tiam examē
peres 14 infirmos tam Sodales, quàm alios nauerint.
in Hospitalibus, vel priuatis domibus, nec 14 Infirmos
non carceratos visitauerint, 15 aut pa- vel incarce
cem inter inimicos conciliauerint, quo- ratos visita
ties horum quoduis fecerint, vnum an- uerint.
num de ijs iniunctis, vel alias quomodo- 15 Paenam
libet debitis poenitentijs Apostolica aucto conciliane-
ritate & tenore similibus etiam Misericor rint.
diter in Domino relaxamus; 16 Quas- 16 Aliæ in-
cunque alias præsentibus non expressas dulgentia-
Indulgentias, & peccatorum remissio- rum cōces-
nes, etiam plenarias, & relaxationes siones reuo-
Scholaribus, & alijs prædictis ratione di- cantur.
cti eorum Instituti, vel alias in communi
per Nos, & Sedem Apostolicam quomo-
do libet

dolibet concessas, reuocando & abrogando. Insuper ne præfati Sodales, si aliquando eos ab ipsa Vrbe abesse, vel alibi commorari contingat, huiusmodi Indulgentiarum spiritualium effectui, & fructui frustrati remaneant, iisdem Sodalibus extra

17 Sodales, Urbem 17 vbiuis locorum pro tempore vbiuis loco commorantibus, vt in locis vbi eos pro tempore residere seu commorari contigerit, opera prædicta, quæ ipsi Sodales in dictas In- Vrbe præsentibus, pro singularum Indulgentiarum, remissionum & relaxationum huiusmodi consecutione obseruare deberent, apud Ecclesias eorundem locorum, aut alibi prout poterunt obseruando, & exequendo, omnes easdem Indulgentias, Remissiones & relaxationes habeant, & illæ ijs pariter suffragentur, nec non tam in Vrbe præsentibus, quàm alibi vbiuis locorum commorantes, Sodales primariæ Congregationis, seu primarij Sodalitij

18 Indulgentias stationum huiusmodi, qui singulis Quadragesimalibus, & 18 alijs anni temporibus, ac diebus Stationum Ecclesiarum dictæ Urbis, & extra illius muros, quæ à Christi fidelibus Ecclesiæ Societatis vbi pro consequendis Indulgentijs, & remissionibus visitari solent dictæ Societatis, si ad sit, vel a- ibi fuerit, alioquin aliam Ecclesiam seu Capellam in locis vbi eos pro tempore residere seu morari contigerit, vt præfertur, deuotè

SODALITATIS.

deuotè visitauerint, & ibi, septies Orationem Dominicam, & septies Salutationem Angelicam recitauerint, tot, & easdem Indulgentias consequantur, quas consequerentur, si iisdem temporibus & diebus singulas Ecclesias dictæ Urbis, & extra illius muros huiusmodi, pro iisdem stationibus & Indulgentiis consequendis deputatas personaliter visitarent, ac omnia, & singula, quæ pro huiusmodi gratiarum consecutione, quomodolibet requiruntur, plenè adimplerent. Præterea iisdem

19 Præposito, seu Vicario Generali, pro tempore existenti, vt in quibusuis alijs dictæ Societatis Collegijs extra Urbem prædictam per vniuersum orbem nunc & pro tempore erectis, seu eorundem Ecclesijs, pro eorundem piorum operum incremento, quasunque alias, seu quasunque alia Scholarium ibidem literarum studijs insistentium, & aliorum Christi fidelium ipsi Societati deuotorum congregationes, seu Sodalitia, sub eo titulo Annunciationis B. Mariæ quæ ab ipsa primaria Congregatione, seu primario Sodalitio, tanquam membra à capite dependant, Autoritate nostra, sine tamen Societatis, aut Collegiorum, & Ecclesiarum huiusmodi præiudicio erigere, & instituere, illasque seu illa eidem primariæ Congregationi, seu

19 Facultas
conceditur
Generali
Præposito,
quasunque
alias Cōgre-
gationes in
Collegijs ex-
tra Urbem
erigendæ et
aggregandæ.

20 Aggre- primario sodalitia, 20 aggregare, ac eis sic
gatis que- erectis, institutis, & aggregatis, eorumque
uis prima- sodalibus prædictas, ac omnes, & quas-
rie indulta cunque alias Indulgentias, peccatorum re-
Indul- missiones, relaxationes, gratias & facultates
gentias con tã spirituales quàm temporales à Nobis, di-
cedendi. ctaque sede primariæ Congregationi, seu

primario Sodalitia de cætero conceden-
 das, ita vt Sodales aliarum Congregatio-
 num, seu aliorum Sodalitiorum, huius-
 modi obseruantes, & exequentes ea, quæ
 ipsius primariæ Congregationis, seu pri-
 marij Sodalitij Sodales pro Indulgentijs,
 remissionibus, & relaxationibus, huius-
 modi, consequendis obseruare, & exequi
 debent, easdem Indulgentias, peccatorum
 remissiones, & relaxationes pariter conse-
 quantur, facultate aggregandi, & gratias
 huiusmodi alijs concedendi duntaxat ex-
 cepta communicare. Nec non tam prima-
 riam, seu primarium, quàm omnes & sin-
 gulas ei aggregandas congregationes, seu
 omnia & singula ei aggreganda sodalitia
 huiusmodi per se vel alium, seu alios
 eiusdem Societatis Presbyteros idoneos

21 Congre- ad id ab eo deputandos 21 visitare, & pro
gationes vi earum felici statu, regimine, & directio-
fitandi. ne, quæcunque 22 statuta, constitutiones,
22 Statuta & decreta, licita tamen, & honesta, sacris-
condendi. que Canonibus, & Concilij Tridentini de-
 cretis

eritis non contraria, nec non ab ipso Præposito, seu Vicario, si per alium, vel alios deputandos huiusmodi fiant, 23 examina- 23 *Exami-*
da & approbanda edere; ac postquam edi- *nandi, ap-*
ta fuerint, quoties pro eorum & temporū *probandi.*
qualitate, aut alias expediens ei videbitur immutare, corrigere, moderari, & reformare, aut alia ex integro condere liberè, & licitè valeat, eiusdem auctoritate Apostolica & tenore perpetuò concedimus, & indulgemus; decernentes statuta, constitutiones & decreta huiusmodi postquam edita, immutata, correctata, moderata, reformata, & condita fuerint ab omnibus sodalibus prædictis inuiolabiliter obseruari debere, ac 24 præsentis litteras sub quibus- 24 *Præsen-*
cunque similium, vel dissimilium indul- *tes litteras*
gentiarum, & aliarum gratiarum reuoca- *non cōpre-*
tionibus, suspensionibus, limitationibus, *hendi sub*
derogationibus, & alijs contrarijs disposi- *quibusuis*
tionibus, etiam in fauorem Basilicæ Prin- *lijs, etiam*
cipis Apostolorum de Vrbe, seu Cruciatæ *Cruciatæ*
Sanctæ, aut alias per Nos, vel alios Ro- *Sanctæ, con-*
manos Pontifices successores nostros, *cessionum*
aut dictam Sedem, etiam Motu pro- *reuocatio-*
prio, & ex certa scientia Apostolicæ *nibus.*
potestatis plenitudine, seu ad quorum-
uis etiam Imperatorum, Regum, Regi-
narum, Ducum & aliorum Principum in-
stantiā pro tempore quomodolibet factis
mi-

minimè comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de nouo concessas esse & censerì; Nec non omnibus quos illæ concernunt, suffragari debere. Irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari:

25 Non obstantibus.

25 Non obstantibus præmissis, & nostra de Indulgentijs, ad instar non concedendis, ac alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque præsentibus, perpetuis futuris temporibus duraturis. 26 Volumus autem ut earundem præsentium transumptis etiam impressis Secretarij ipsius Societatis vel Notarij publici manu, & personæ alicuius in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel pro tempore existentis Præpositi, aut Vicarij Generalis eiusdem Societatis sigillo munitis, eadem prorsus fides, ubique locorum in Iudicio & extra adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ; Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, erectionis, institutionis, concessionis, elargitionis, relaxationis, indulti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis

26 Trāsumptis habeatur fides.

quis

quis autem hoc attentate præsumpserit,
indignationem omnipotentis Dei, ac bea-
torum Petri ac Pauli Apostolorum eius, se
nouerit incursum. Datum Romæ apud
sanctum Petrum, Anno incarnationis Do-
minicæ 1584. Nonis Decembris. Pontifica-
tus nostri anno tercio decimo.

*Pro Reuerendissimo D. Summatore
A. Iustus.*

Registrata apud Io. Baptist. Secretarium

Io. Baptista Canobius.

Alex. de Alexijs.

Iacobus Ximenez Secr.

B

LE